

vysloviti zmatečnost celého řízení a žalobu usnesením odmítnouti. Nebylo zde na místě odkázání žaloby na příslušný soud podle §u 44 prvý odstavec j. n., neboť jde o žalobu, pro kterou platí předpis §u 43 prvý odstavec j. n. a která liší se od jiných žalob jen tím, že její příslušnost a obsah upraveny jsou exekučním řádem, ale jinak pro ni platí všeobecné předpisy civilního řádu soudního o žalobách (tak také rozhodnutí Nejvyššího soudu ve Vídni uveřejněné v Jur. Bl. 1900 str. 377).

Čís. 5796.

Úmluva o příslušnosti (pro vylučovací spor) nepozbude platnosti vyhlášením úpadku na jmění jednoho ze smluvníků. Ujednání úpadkově o příslušnosti pro spor o nárok na vyloučení váže i správce úpadkové podstaty. Zavedení vyrovnacího řízení není na překážku tomu, by dlužník neumluvil sudiště.

(Rozh. ze dne 24. února 1926, R II 37/26.)

Žalobu, domáhající se výroku, že žalobci přísluší proti žalované úpadkové podstatě firmy A. vlastnické právo ku strojům, že žalovaná jest povinna to uznati a žalobci stroje vydati, zadal žalobce na okresním soudě v Lipníku vzhledem k úmluvě o příslušnosti soudu (§ 104 j. n.). Žalovaná úpadková podstata vznesla námitku věcné a místní nepřislušnosti, majíc za to, že ku žalobám proti úpadkové podstatě jest příslušným jedině úpadkový soud, jímž byl obchodní soud v Praze. Soud první stolice zamítl námitku věcné a místní nepřislušnosti a uznal podle žaloby. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu pro věcnou a místní nepřislušnost okresního soudu v Lipníku. Důvody: První soudce zamítl námitku věcné a místní nepřislušnosti okresního soudu v Lipníku s poukazem na ustanovení §u 111 (2) konk. ř., dle něhož otázka příslušnosti pro tento spor má býti rozhodnuta dle předpisů jurisdikční normy. Avšak při tom přehlédl, že konkursní řád v §u 173 (2) obsahuje výjimku ze všeobecného ustanovení §u 111 (2), které dlužno použití právě v tomto sporu. § 173 (2) konk. ř. totiž ustanovuje, že ujednání o příslušnosti soudu jest neplatným. Tímto ustanovením konkursního řádu byla každá prorogace sudiště prohlášena za neplatnou a nepřípustnou, a patrně proto, by soudní řízení, týkající se úpadkové podstaty, byla dle možnosti na jednom místě soustředěna a by byly ušetřeny útraty, které by mohly zatížit úpadkovou podstatu a věřitele. Tento zákaz prorogace jest absolutním, platí zejména pro ujednání, která se stala před vyhlášením úpadku a pro veškeré spory proti úpadkové podstatě a, poněvadž žalující strana se příslušnosti okresního soudu v Lipníku dovolává jedině na základě prorogace dle §u 104 j. n., odporuje rozhodnutí první stolice, kterým námitka věcné a místní nepřislušnosti byla zamítnuta, zákonu.

Nejvyšší soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že nevyhověl odvolání do usnesení prvního soudu o námitce věcné a místní nepřislušnosti a uložil odvolacímu soudu, by nehledě k uvedené námitce, o odvolání jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Nelze sdíletí důvod, pro který odvolací soud vyhověl námitce věcné a místní nepřislušnosti a uznal okresní soud v Lipníku v této rozepři za nepřislušný. Tohoto okresního soudu bylo se dovoláno jako soudu úmluvou z 8. září 1923 prorogovaného. Odvolací soud má za to, že tato úmluva jest bezúčinnou a dochází k tomuto stanovisku, maje za to, že § 173 (2) konk. ř., jenž stanoví, že úmluvy o příslušnosti soudu jsou v úpadkovém řízení bezúčinny, vztahuje se, — ježto prý ustanovuje výjimku z předpisu §u 111 konk. ř., podle něhož, pokud jde o žaloby ohledně nároků na vyloučení, oddělení nebo ohledně pohledávek za podstatou, nejsou všeobecné předpisy o příslušnosti soudů úpadkovým řízením dotčeny, — i na spory v §u 111 (2) konk. ř. uvedené. Není tomu tak. Ustanovení § 173 (2) konk. ř. jest, jak jest vytčeno v nadpisu 3. hlavy úpadkového řádu, do které ono ustanovení jest zařaděno, předpisem všeobecným, naproti tomu předpis §u 111 (2) konk. ř. jest předpisem zvláštním a platí zásada, že předpis všeobecný nederoguje předpisu zvláštnímu, nýbrž naopak. Nestanoví tudíž § 173 konk. ř. ve svém druhém odstavci výjimky z předpisu §u 111 (2) konk. ř. a protože podle všeobecného předpisu o příslušnosti soudů (§ 104 j. n.) jsou úmluvy o příslušnosti určitého soudu přípustny, úmluva pak ze dne 8. září 1923 podmínkám §u 104 j. n. vyhovuje a jak řečeno, zahájením úpadkového řízení o jmění jedné smluvní strany úmluva ta účinnosti nepozbyla, v tomto sporu mimo to jedná se o nárok vylučovací, jest příslušnost okresního soudu v Lipníku opodstatněna, pokud se týče důvod, pro který odvolací soud na jeho příslušnost neuznal, není po právu. Nepříslušným není okresní soud v Lipníku ani z onoho žalovanou stranou mimo to uplatňovaného důvodu, že úmluva ze dne 8. září 1923 nebyla sjednána se žalovanou stranou, nýbrž s úpadcem a že proto není vůči žalované straně účinná. Jak uvedeno, jde v tomto sporu o nárok na vyloučení a v těchto sporech, jak plyne z §§ 6, 7 a 8 konk. ř., vystupuje správce úpadkové podstaty na místě úpadce a ujednání tohoto platí tudíž i pro něho. Žalovaná strana v odvolání odůvodňovala námitku nepřislušnosti i tím, že úmluva ze dne 8. září 1923 stala se za vyrovnávacího řízení úpadcova a že proto není platnou. Než tento důvod, nehledě k tomu, že jde o novotu v opravném řízení nepřípustnou, jest neopodstatněn proto, že podle vyrovnacího řádu, najmě jeho §u 8 nebylo zavedení vyrovnacího řízení překážkou, by vyrovnací dlužník, nynější úpadce, úmluvy o prorogaci neujednal.

Čís. 5797.

Bylo-li povolení ku stavbě na pozemku již poddolovaném uděleno pod podmínkou, že se stavebník zřekl za sebe i své nástupce náhrady za škody, jež by později vznikly na stavbě následkem starého dolování, a prohlášení toto pojato do stavebního povolení, nabylo vzdání se náhrady povahy veřejnoprávního závazku, vážnociho na povolené stavbě, jenž zůstává nedotčen změnou v osobě jejího držitele.

(Rozh. ze dne 25. února 1926, Rv I 1603/25.)